

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱՐԱՆ

ՀՀ, 0015, ք. Երևան, Արգիշտիի 1

№ 1948-Ա

«14» մարտի 2023 թ.

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

ԳՈՒՅՔԱՀԱՐԿԻ ԳՈՒՄԱՐԻ ԳԱՆՁՄԱՆ ՊԱՀԱՆՔ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

1. Գանձման պահանջ ներկայացնելու որոշման կարգավորման առարկան.

Քաղաքացի Դիանա Միխայիլի Զամայանը, հանդիսանալով գույքահարկ վճարող սուբյեկտ, պարտավորության ծագման պահին գործող «Գույքահարկի մասին» օրենքով և ՀՀ հարկային օրենսգրքով սահմանված կարգով չի կատարել գույքահարկ վճարելու պարտականությունը, ինչի կապակցությամբ 2022 թվականի դեկտեմբերի 28-ին «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ» ենթակետի հիմքով Երևանի քաղաքապետարանի աշխատակազմում հարուցվել է վարչական վարույթ գույքահարկի գումարի գանձման հարցի քննության նպատակով:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքով սահմանված կարգով հարուցված և իրականացված վարչական վարույթի ընթացքում գործի փաստական հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննության արդյունքում, բացահայտելով գործի բոլոր հանգամանքները, վարչական մարմինը հաստատված է համարում հետևյալը.

2. Վարչական ակտը ընդունելու համար հիմք հանդիսացող փաստերը.

Հայաստանի Հանրապետության անշարժ գույքի կադաստրի կոմիտեի կողմից տրամադրված տեղեկատվության համաձայն՝ պարտավորության ծագման պահին գործող «Գույքահարկի մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետով, սահմանված Երևան քաղաքի Մկրտչյան փողոցի 1 շենքի թիվ 15 շինությունը հանդիսանում է քաղաքացի Դիանա Միխայիլի Զամայանի սեփականությունը, ինչը պարտավորության ծագման պահին գործող «Գույքահարկի մասին» օրենքով և ՀՀ հարկային օրենսգրքի 224-րդ և 227-րդ հոդվածների համաձայն՝ հանդիսանում է հարկվող օբյեկտ:

Քաղաքացի Դիանա Միխայիլի Ջամալյանի կողմից, հաշվետու ժամանակահատվածին վերաբերող պարտավորությունների նկատմամբ կիրառելի իրավանորմերով սահմանված՝ Երևան քաղաքի Մկրտչյան փողոցի 1 շենքի թիվ 15 շինության վճարումը 2009 թվականից մինչև 2010 թվականը, 2015 թվականից մինչև 2021 թվականը չկատարելու արդյունքում առաջացած ապառքը կազմում է 364.568 ՀՀ դրամ, իսկ 2009 թվականից մինչև 2021 թվականը հաշվարկված տույժը՝ 171.546 ՀՀ դրամ/ հիմք՝ տեղեկանք՝ 31.10.2022թ. դրությամբ/:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ» կետի հիմքով Երևանի քաղաքապետարանում հարուցված վարչական վարույթի շրջանակներում 2023 թվականի հունվարի 17-ին հրավիրվել են վարչական վարույթի լսումներ, որին մասնակցելու նպատակով ծանուցվել է Դիանա Միխայիլի Ջամալյանը, սակայն պատվիրված նամակով առաքված ծաուցագիրը ուղարկվելու օրվանից հետո՝ երկշաբաթյա ժամկետում չի վերադարձվել, իսկ քաղաքացին չի ներկայացել Երևանի քաղաքապետարան, ուստի կրկին միջոցներ են ձեռնարկվել քաղաքացի Դիանա Միխայիլի Ջամալյանին Երևանի քաղաքապետարանում 14.03.2023 թվականին կայանալիք գործի քննությանը ծանուցելու համար, միաժամանակ ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 29.1-րդ հոդվածի 15-րդ մասով գործի քննության անցակացման տեղի, օրվա և ժամի վերաբերյալ ծանուցումը տեղադրվել է Հայաստանի Հանրապետության հրապարակային ծանուցումների պաշտոնական «azdarar.am» ինտերնետային կայքում:

Հիմք ընդունելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին մասի գ կետը՝ Երևանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետի տեղակալ Արամ Մարտիրոսյանի 2023 թվականի հունվարի 17-ի «Վարչական վարույթը կասեցնելու մասին» որոշմամբ վարչական վարույթը կասեցվել է: 2023 թվականի մարտի 14-ին՝ Երևանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետի տեղակալ Արամ Մարտիրոսյանի «Վարչական վարույթը վերսկսելու մասին» որոշմամբ՝ վարչական վարույթը վերսկսվել է:

3. Վարչական ակտ ընդունելու հիմնավորումը.

ՀՀ Սահմանադրության 60-րդ հոդվածի 8-րդ կետի համաձայն՝ յուրաքանչյուր ոք պարտավոր է մուծել օրենքին համապատասխան սահմանված հարկեր, տուրքեր, կատարել պետական կամ համայնքային բյուջե մուտքագրվող պարտադիր այլ վճարումներ:

Պարտավորության ծագման պահին գործող «Գույքահարկի մասին» օրենքի 2-րդ հոդվածի համաձայն՝ գույքահարկը սեփականության իրավունքով նշված օրենքի 3-րդ հոդվածում նշված անձանց պատկանող հարկվող օբյեկտ համարվող գույքի համար սույն օրենքով սահմանված կարգով և չափով համապատասխան բյուջեներ վճարվող ուղղակի հարկ է, որը կախված չէ հարկ վճարողների տնտեսական գործունեության արդյունքներից:

Պարտավորության ծագման պահին գործող «Գույքահարկի մասին» օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի համաձայն՝ սույն օրենքի իմաստով գույքահարկով հարկվող օբյեկտ են համարվում շենքեր և շինություններ, այդ թվում՝ բնակելի նշանակության շինությունները:

Պարտավորության ծագման պահին գործող «Գույքահարկի մասին» օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ ֆիզիկական անձինք գույքահարկի տարեկան գումարը սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված կարգով համապատասխան բյուջե են վճարում մինչև հաշվետու տարվա դեկտեմբերի 1-ը ներառյալ:

Նույն հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և համամասնությամբ գույքահարկի գումարը վճարվում է՝ համայնքի վարչական տարածքում գտնվող շինությունների համար՝ հարկվող օբյեկտի գտնվելու վայրի համայնքի բյուջե:

Հարկային օրենսգրքի (այսուհետ՝ Օրենսգիրք) 236-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ կազմակերպությունները և ֆիզիկական անձինք անշարժ գույքի հարկի տարեկան գումարները (այդ թվում՝ Օրենսգրքի 231-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված դեպքերում ու կարգով հաշվարկված անշարժ գույքի հարկի պարտավորության գումարները) անշարժ գույքի գտնվելու վայրի համայնքի բյուջե են վճարում մինչև հարկային տարվա դեկտեմբերի 1-ը ներառյալ՝ հաշվի առնելով սույն հոդվածով սահմանված առանձնահատկությունները:

Օրենսգրքի 401-րդ հոդվածի համաձայն՝ հարկի վճարումը սահմանված ժամկետներից ուշացնելու դեպքում յուրաքանչյուր օրվա համար հարկ վճարողը կամ հարկային գործակալը վճարում է տույժ՝ 0.075 տոկոսի չափով:

Օրենսգրքի՝ 6-րդ հոդվածի 2-րդ կետի <ա> ենթակետի համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառվում են՝ տեղական հարկեր, որոնց տեսակներն են՝ անշարժ գույքի հարկը:

Օրենսգրքի 224-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անշարժ գույքի հարկը հարկ վճարողներին սեփականության իրավունքով պատկանող հարկման օբյեկտ համարվող անշարժ գույքի համար սույն բաժնով սահմանված կարգով Հայաստանի Հանրապետության համայնքների բյուջեներ վճարվող տեղական հարկ է, որը կախված է հարկ վճարողների տնտեսական գործունեության արդյունքներից:

Օրենսգրքի 225-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անշարժ գույքի հարկ վճարողներ են համարվում կազմակերպություններն ու ֆիզիկական անձինք:

Օրենսգրքի 227-րդ հոդվածի համաձայն՝ անշարժ գույքի հարկով հարկման օբյեկտ է համարվում անշարժ գույքը՝ բնակելի նշանակության շինությունները, այդ թվում՝ բազմաբնակարան բնակելի շենքի բնակարանը:

Օրենսգրքի 228-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անշարժ գույքի հարկով հարկման բազա են համարվում անշարժ գույքի հարկով հարկման նպատակով անշարժ գույքի շուկայական արժեքին մոտարկված կադաստրային գնահատման կարգը սահմանող օրենքով սահմանված կարգով գնահատված՝ հողամասերի (բացառությամբ սույն հոդվածի

2-րդ մասով սահմանված դեպքի) և (կամ) դրանց բարելավումների շուկայական արժեքին մոտարկված կադաստրային արժեքները:

Օրենսգրքի 226-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ օրենսգրքի 4-րդ հոդվածով սահմանված՝ «լիազոր մարմին» հասկացությունը, սույն բաժնի կիրառության իմաստով, ունի հետևյալ նշանակությունը.

1/ անշարժ գույքի կադաստր վարող մարմին՝ անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքների և սահմանափակումների պետական գրանցում իրականացնող, այդ փոխադրամիջոցների պետական գրանցում իրականացնող՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազոր պետական կառավարման համապատասխան մարմին.

2/ հաշվառող մարմիններ՝ «Տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքով սահմանված՝ տեղական ինքնակառավարման մարմիններ, որոնք իրականացնում են հարկ վճարողների և փոխադրամիջոցների գույքահարկի հաշվառումը՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով, իրականացնում են անշարժ գույքի հարկի վճարումների ընդունումը /այդ թվում՝ ժամկետանց պարտավորությունների հավաքումը/, վճարման նկատմամբ հսկողությունը, ինչպես նաև հարկային վարչարարությունը:

Օրենսգրքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասի 13-րդ կետի համաձայն՝ հարկային վարչարարությունը՝ լիազոր մարմնի՝ օրենսգրքի և այլ իրավական ակտերի հիման վրա իրականացվող գործողությունների ամբողջություն է՝ ուղղված հարկային հարաբերությունները կարգավորող իրավական ակտերի համատարած և ճիշտ կիրառության ապահովմանը.

Նույն մասի 14-րդ կետի համաձայն՝ լիազոր մարմինը՝ օրենսգրքով կամ վճարների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով սահմանված դեպքերում ու սահմաններում վարչարարություն կամ հսկողություն իրականացնող պետական կառավարման կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինն է:

Օրենսգրքի 330-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ հարկային և լիազոր մարմինների հսկողության շրջանակներում իրականացվող վարչական վարույթի նկատմամբ կիրառվում են «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի դրույթները, եթե հարկային մարմինն հսկողության լիազորություններ վերապահող իրավական ակտերով սահմանված չեն վարչական վարույթի առանձնահատկություններ:

Օրենսգրքի 447-րդ հոդված 1.1 մասի համաձայն՝ մինչև Օրենսգրքի 11-րդ և 12-րդ բաժիններն ուժի մեջ մտնելն ավարտված հաշվետու ժամանակաշրջաններին վերաբերող՝ գույքահարկի և հողի հարկի գծով հարկային պարտավորությունները 2021 թվականի հունվարի 1-ից հետո դադարած չեն համարվում և ենթակա են կատարման մինչև Օրենսգիրքն ուժի մեջ մտնելը գործող օրենսդրությամբ սահմանված ընդհանուր կարգով և ժամկետներում:

«Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքի 54-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ կետի համաձայն՝ Երևանի քաղաքապետը, որպես պարտադիր լիազորություն, օրենքով սահմանված կարգով կազմակերպում է գույքահարկի գանձումը:

Երևանի քաղաքապետի 2022 թվականի հուլիսի 28-ի N 2787-Ա որոշմամբ Երևան քաղաքում անշարժ գույքի հարկի, հողի հարկի, շինությունների գույքահարկի, փոխադրամիջոցների գույքահարկի, հողամասերի (այդ թվում՝ այգիներում և պուրակներում) բոլոր տեսակների վարձակալության և կառուցապատման իրավունքի վարձավճարների, աղբահանության վճարների (այդ թվում՝ տույժերի և տուգանքների)՝ օրենքներով, այլ իրավական ակտերով և համապատասխան պայմանագրերով սահմանված կարգով գանձման կազմակերպման և իրականացման լիազորությունները վերապահվել է Երևանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետի տեղակալ Արամ Մարտիրոսյանին:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով ՀՀ Սահմանադրության 60-րդ հոդվածով, «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքի 54-րդ հոդվածով, պարտավորության ծագման պահին գործող «Գույքահարկի մասին» օրենքի 2-րդ, 4-րդ, 13-րդ հոդվածներով, Հարկային օրենսգրքի 224-րդ, 225-րդ, 226-րդ, 227-րդ, 228-րդ, 401-րդ և 447-րդ հոդվածներով, «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 53-րդ, 58-րդ, 60-րդ հոդվածներով՝

Ո Ր Ո Շ Ե Ց Ի

1. Քաղաքացի Դիանա Միխայիլի Զամայանից հոգուտ Երևան համայնքի բյուջեի գանձել 536.114 ՀՀ դրամ, որից 364.568 ՀՀ դրամը /2009 թվականից մինչև 2010 թվականը, 2015 թվականից մինչև 2021 թվականը/, որպես վճարման ենթակա գույքահարկի գումարի ապառք, 171.546 ՀՀ դրամը /2009 թվականից մինչև 2021 թվականը/՝ որպես պարտավորությունը չկատարելու արդյունքում հաշվարկված տույժ:

2. Սույն որոշումը կարող է վարչական կարգով բողոքարկվել Երևանի քաղաքապետին՝ դրա ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կամ դատական կարգով Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարան՝ երկամսյա ժամկետում:

3. Սույն որոշման պահանջները չկատարելու դեպքում, «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 88-րդ հոդվածի 1-ին և 3-րդ մասերով սահմանված կարգով այն ենթակա է հարկադիր կատարման՝ ՀՀ արդարադատության նախարարության հարկադիր կատարումն՝ ապահովող ծառայության միջոցով՝ անբողոքարկելի դառնալուց հետո եռամսյա ժամկետում:

ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ
ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԻ ՏԵՂԱԿԱԼ՝

ԻՐԱՄ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ